

OBSAH

SLOVO ÚVODEM	9
ÚVOD K DRUHÉMU VYDÁNÍ	10
1) PROBLÉMY, POJMY, METODY	12
Poznámky	18
2) „RYZÍ ČECHOVÉ“	22
Počátky a zdroje – národní vědomí v předhusitských Čechách	22
Každodennost národnostní koexistence I.: venkov a církevní praxe	25
Každodennost národnostní koexistence II.: předhusitská města	29
Národnostní poměry v metropoli	31
Emancipační úsilí „Českého národa“ na pražské univerzitě a jeho viklefská orientace	34
Pomýlený výklad sporu o univerzitní hlasy	40
Dva nadčasové podněty? Stavovsky univerzální pojetí českého národa Jeronymem Pražským a přirozenoprávní zdůvodnění prerogativ „ryzích, pravých“ Čechů mistrem Jesenicem	44
Počátky protihusitské kampaně: <i>regnum christianissimum</i> , <i>Bohemus = hereticus</i>	49
Kult zemských patronů ortodoxní protiváhou nacionálně zabarvené husitské agitace	52
Jazykový ráz reformní agitace v rozporu s nadnárodní povahou viklefismu-husitismu	54
Kostnické hranice stimulem obrany dobré pověsti „českého jazyka“	58
<i>Lingua moravica</i> : moravský partikularismus překážkou nacionální identifikace Čechů a Moravanů	61
Poznámky	64
3) ŽENA SLUNCEM ODĚNÁ	90
Absence nacionálního momentu v husitském radikalismu	90
Zdroje a povaha husitského mesianismu	93
Patriotické prvky v univerzitní diskusi o válce	96
Čechům „první hlasy všudy po království a po městech“	100
Pražský manifest z dubna 1420 a „přirození“ nepřátelé českého jazyka	105
„Boží rytíři“ a „boží bojovníci“: aristokratickofeudální kodex hodnot v terminologii husitského nacionalismu	108
Nacionalismus defenzivy a lidové vlastenectví	114
Domácí Němci ve víru revoluce	118
Čtyři artikuly pražské integrujícím poutem husitské pospolitosti	124
Poznámky	127

4) SVÁR VÍRY A VLASTI -----	144
Integrace a dezintegrace českého „národa“ v husitské revoluci -----	144
Království bez krále – národ proti státu? -----	148
Praha, „Českého království hlava“ -----	151
Václav, Havel a Tábor čili Rozmlouvání o Čechách -----	156
Řadoví bojovníci a vojevůdci -----	158
„Co nám do Viklefa, vřakť je Čech nebyl, ani otec náš“ – vlastenectví a nacionální argumentace ve službách víry -----	162
„Věrní Češi – <i>fideles Bohemi</i> “ – klíč k soudobé nacionální a patriotické terminologii -----	165
Zlatý věk doby Karlovy a exulantská nostalgia -----	167
Husitství v ofenzívě, Basilej, Lipany -----	169
Poznámky -----	175
5) ROZDĚLENÝ „NÁROD“ -----	188
Český národ po revoluci – hospodářské potřeby v rozporu s vírou -----	188
Nacionální argumentace předvolebních agitací -----	192
Líc a rub husitského slovanofilství a polonofilství -----	199
České vědomí o Slovácích a Slovensku -----	208
Husitský izolacionismus nebo izolace husitských Čech? -----	212
Jednota víry podmínkou jednoty národa -----	218
Jiří z Poděbrad a nacionální dualismus království -----	223
Patriotismus prvních českých humanistů -----	225
Poznámky -----	229
6) ČESKÁ ANOMÁLIE? -----	250
Poznámky -----	259
DODATKY A DOPLŇKY -----	264
(I) Obtíže s definicí pojmů „národ“ -----	264
(II) Přehled nového bádání -----	267
(III) Druhá „vzpouza“ medievistů -----	268
(IV) Ohlasy „Ideje národa“ a novější studium národnostní otázky v husitství -----	269
(V) Historiografický doplněk: umělecká díla jablkem sváru nacionálního dějepisectví -----	270
(VI) Spory o interpretaci Dalimilovy kroniky -----	272
(VII) „Naši“ a „cizí“ -----	273
(VIII) Pokrevní společenství ve svědectví středověkých pramenů -----	274
(IX) Jazyk – <i>lingua</i> – <i>gezung</i> -----	278
(X) <i>Nacio christianissima</i> – vyvolenost národa -----	281
(XI) Personifikace zemí a jejich nářky – plankty -----	281

(XII) První závěrečné zamyšlení: primát víry nad národem v husitském věku -----	282
(XIII) Druhé závěrečné zamyšlení: česká anomálie? -----	283
(XIV) Třetí závěrečné zamyšlení: Středověká předehra českého národního obrození -----	284
Poznámky -----	286
SOUPIS ZKRATEK -----	300
LITERATURA A PRAMENY -----	302
JMENNÝ REJSTŘÍK -----	335